

POLITIHØGSKOLEN

STUDIEPLAN

Avhør av mistenkte
barn og særlig sårbare voksne

AVMISBA

15 studiepoeng

Godkjent i Utdanningsutvalget 15. desember 2022
Justering godkjent av avdelingsleder 31. mars 2023

1. Innledning og formål

Avhør av særlig sårbare personer er et utfordrende felt, da der knytter seg mange sårbarhetsfaktorer til disse.

Utdanningen gir kompetansen til avhør av mistenkte barn og personer med utviklingshemning og utviklingsforstyrrelse. Disse utgjør ikke en homogen gruppe, men forskning viser at begge grupper er sårbare under politiets avhør. Forskning har vist at begge grupper har vanskelig med å forstå sine rettigheter, de er særlig suggestible og kan ha vanskelig for å forstå rekkevidden av sin deltakelse under avhør.

Mange andre persongrupper er sårbare i politiavhør og kompetansen studiet gir kan også overføres til andre sårbare grupper.

Det har de seneste årene vært økt oppmerksomhet i fagmiljøet på disse gruppers utsatthet. Granskning av reelle saker har vist at norsk politi har et forbedringspotensial når det gjelder kunnskap og ferdigheter knyttet til avhør av sårbare mistenkte. Det så langt ikke har eksistert retningslinjer for avhør av disse gruppene og gruppene har ikke blitt viet særskilt oppmerksomhet i politihøgskolens utdanningstilbud. Utdanningen er Politihøgskolens bidrag til å leve opp til internasjonale forpliktelser der det presiseres at disse gruppene har krav på særlig beskyttelse i form av spesialutdannede avhørere.

Formålet med videreutdanningen er å bidra til å høyne politiets kompetanse til å innhente pålitelig informasjon, samtidig som grunnleggende rettsikkerhetsgarantier ivaretas i avhør av mistenkte barn og voksne med utviklingshemning og utviklingsforstyrrelser.

2. Målgruppe og opptakskrav

2.1. Målgruppe

Målgruppen for videreutdanningen er ansatte i politiet som har eller er tiltenkt oppgaven å avhøre mistenkte barn og særlig sårbare voksne.

Søkere må være innstilt av arbeidsgiver.

2.2. Opptakskrav

Søkere må dokumentere følgende krav:

Utdanning:

- bestått bachelor i politiutdanning/3-årig politiutdanning
- gjennomført kurs i avhørsteknikk - K.R.E.A.T.I.V., eller tilsvarende utdanning¹.
- bestått en av følgende videreutdanninger:
 - «Videreutdanning i etterforskning» (15 stp.)²
 - eller «Videreutdanning i tilrettelagte avhør av særlig sårbare personer» (15 stp.)
 - eller Videreutdanning i tilrettelagte avhør av barn» (15 stp.)³
 - eller «Videreutdanning i avhør av voksne» (10 stp.)
 - eller K.R.E.A.T.I.V- instruktørutdanning: «Instruktørutdanning i etterforskning» (15 stp.) samt påbygningskurs i K.R.E.A.T.I.V.- metoden for instruktører i politiet

Ansettelse, praksis og andre krav:

- ansettelse i politi- og lensmannsetaten

¹ Søkere som avsluttet sin bachelorutdanning i 2012 eller senere dekker kravet til K.R.E.A.T.I.V. i sin bachelorutdanning.

² Studiet «Generell etterforskning» (studieplan godkjent i høgskolestyret november 2004, revidert 21. oktober 2008) vurderes som likestilt og kan også dekke utdanningskravet.

³ «Studieplan for videreutdanning i tilrettelagte avhør av barn», godkjent 15. februar 2012 og med senere revisjoner samt studieplan for «Videreutdanning i avhør av barn og unge», godkjent 15. februar 2012 og med senere revisjoner

Søkere som ikke tilfredsstillt kravet om bachelor i politiutdanning/3-årig politiutdanning, må dokumentere følgende:

- Bestått 2-årig utdanning fra Politiskole, og i tillegg enten
 - Minimum 60 studiepoeng, eller
 - 1680 timer etterutdanningskurs, eller
 - 5 års praksis fra politiet

3. Læringsutbytte

3.1. *Generell kompetanse*

Studentene kan etter gjennomført videreutdanning:

- fremstå med økt innsikt og trygghet i rollen som avhører
- identifisere og vurdere etiske dilemma i arbeidsutførelsen
- vise selvstendighet i gjennomføring av avhør i tråd med regler og det rettslige rammeverket
- reflektere kritisk over politiets praksis belyst med forsknings- og erfaringsbasert kunnskap

3.2. *Kunnskaper*

Studentene har etter gjennomført videreutdanning kunnskap om:

- sentrale psykologiske utviklingstrekk hos barn
- ulike grader av utviklingshemming
- ulike former for utviklingsforstyrrelser
- sentrale kognitive prosesser hos personer med utviklingshemming
- sårbarhetsfaktorer
- alternative og supplerende kommunikasjonsmetoder
- tolk i avhør

Studentene har etter gjennomført utdanning utdypet kunnskap om:

- rettslige rammeverk for avhør av mistenkte barn og personer med utviklingshemming og utviklingsforstyrrelser
- anerkjent avhørsmetodikk
- suggestibilitet i avhør

3.3. Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført videreutdanning:

- planlegge, gjennomføre og evaluere avhør i tråd med rettslige rammeverk og anerkjent avhørsmetodikk
- samarbeide med politifaglig og påtalefaglig etterforskningsleder, barnehusene og andre relevante instanser
- benytte innhentet kunnskap om den mistenkte og tilpasse avhøret til dens særskilte behov
- anvende supplerende kommunikasjonsmetoder på en tilpasset og kritisk måte
- utøve ikke-diskriminerende atferd i avhør av personer med utviklingshemming og utviklingsforstyrrelser
- drøfte utfordringer og problemstillinger i egen praksis

4. Organisering av undervisnings- og læringsaktiviteter

Videreutdanningen er organisert som et deltidsstudium, og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av 12 måneder. Omfanget på videreutdanningen er anslått til ca. 420 timer.

Videreutdanningen er organisert i samlinger, og undervisnings- og læringsaktiviteter i og utenom samlingene. Samlingene utgjør inntil 105 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid, og kan være helt eller delvis nettbasert.

Det er krav om minimum 80 % deltakelse på samlingene.

Undervisnings- og læringsaktivitetene skal bidra til å gi studentene et godt læringsutbytte, og det legges vekt på fleksible og varierte arbeidsformer med stor

grad av studentaktivitet. Videreutdanningen organiseres rundt sentrale problemstillinger og utfordringer i avhør, som kobles til relevant teori. Det forventes derfor at deltakerne gjennomfører avhør av sårbare personer i studieperioden.

Undervisnings- og læringsaktivitetene omfatter individuelt arbeid, gruppearbeid, litteraturstudier, praktiske øvelser, ferdighetstrening, forelesning, case og andre aktiviteter som er relevante for videreutdanningen.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- Planlegge, gjennomføre og evaluere avhør 1
- Planlegge, gjennomføre og evaluere avhør 2
- Skriftlig fagnotat (inntil 3000 ord)

Det blir gitt veiledning knyttet til arbeidskravene.

5. Vurdering

Studentene blir vurdert underveis gjennom arbeidskrav, og får tilbakemeldinger på disse etter nærmere oppgitte kriterier forankret i beskrivelsene av læringsutbytte.

Videreutdanningen avsluttes med en individuell muntlig eksamen som tar utgangspunkt i et avhør gjennomført etter siste godkjente arbeidskrav.

Det benyttes karakteruttrykket bestått/ikke bestått.